

Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge

Danmark står i disse år over for en stor udfordring med at modtage og integrere et ekstraordinært højt antal af flygtninge. En flygtningesituation, der sætter den kommunale modtagelses- og integrationsopgave under stort pres.

Kommunerne forventes alene i år at modtage op mod 17.000 flygtninge. Hertil kommer, at regeringen i 2016 forventer i omegnen af 8.000 familiesammenførte til flygtninge.

Kommunernes overførselsudgifter til flygtninge, herunder udgifter til danskundervisning mv., dækkes under ét af staten via refusioner, tilskud mv. Tilsvarende er en række særlige serviceudgifter dækket af refusion eller tilskud.

Den nuværende situation medfører imidlertid et pres på den kommunale service på bl.a. dagtilbuds-, skole- og sundhedsområdet. Samtidig står kommunerne over for en stor opgave med at finde egnede boliger til nytilkomne flygtninge.

Regeringen og KL har drøftet de udfordringer, som kommunerne står over for – og hvordan rammerne for kommunernes arbejde forbedres. Drøftelserne har blandt andet taget udgangspunkt i de forslag til en bedre og billigere integrationsindsats, som kommunerne har fremlagt.

Regeringen anerkender den ekstraordinære indsats i kommunerne, og at udfordringen med at modtage og integrere et ekstraordinært højt antal flygtninge stiller krav til prioritering i kommunerne for at kunne leve op til de vedtagne budgetter for 2016.

Regeringen og KL er samtidig enige om at drøfte økonomien forbundet med flygtninge i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2017. I forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2017 foretages endvidere en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne i 2016 af det stigende antal flygtninge og familiesammenførte.

Denne aftale ligger i forlængelse af og udmønter den *"delaftale om øget beskæftigelsesfokus i integrationsindsatsen"*, som arbejdsmarkedets parter og regeringen har aftalt som led i trepartsforhandlingerne.

Regeringen og KL er i den forbindelse enige om, at det er afgørende, at arbejdsmarkedets parter sikrer de nødvendige jobåbninger. Regeringen og KL vil følge udviklingen i antal jobåbninger og etablerede IGU-forløb inden for de enkelte brancher med henblik på at vurdere, hvorvidt der sikres den nødvendige volumen, som gør det muligt at realisere målsætningen om, at flygtninge får en markant højere arbejdsmarkedstilknytning end tidligere. I den forbindelse vil der også være fokus på at understøtte arbejdsmarkedsintegrationen i de egne af landet, hvor der ikke er tilstrækkeligt med jobåbninger.

Derudover er regeringen og KL enige om en række initiativer, som har til formål at sikre, at kommunerne får den fornødne fleksibilitet i rammerne for deres integrationsindsats – tiltag og initiativer, som er nødvendige i lyset af den nuværende situation.

Med baggrund i drøftelserne er regeringen og KL enige om mere end 50 initiativer vedrørende:

- Styrkede muligheder for boligplacering
- Bedre rammer for den kommunale integrationsindsats
- Tidlig indsats
- Styrket beskæftigelsesindsats
- Øget brug af medbragte kompetencer
- Erhvervsrettet danskuddannelse
- Fokuseret finansiering

1. Styrkede muligheder for boligplacering

Kommunerne løfter en stor opgave med at finde egnede boliger til de flygtninge, som kommunerne modtager. Kommunerne har i 2016 ansvaret for at boligplacere ca. 17.000 flygtninge, der forventes at tilgå kommunerne i løbet af året.

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende, at boligplaceringen af flygtninge så vidt muligt modvirker opbygningen af parallelsamfund. Boligplaceringen er en ramme for den integrationsindsats, som kommunerne har ansvaret for, og skal bidrage til at skabe relationer mellem de nytilkomne og lokalsamfundene.

Det ekstraordinære høje antal flygtninge kan i et vist omfang håndteres inden for den eksisterende boligmasse, herunder ved brug af tomme boliger, bedre udnyttelse mv. Det store antal flygtninge kan imidlertid samtidig skabe et behov for at tilpasse boligmassen i den enkelte kommune. Landets 98 kommuner har forskellige udfordringer afhængigt af antallet af flygtninge og det lokale boligmarked, og der er således brug for en flerstrengt tilgang.

Regeringen og KL har drøftet, hvordan man kan lette kommunernes opgave med at finde boliger til flygtninge ved at udnytte de eksisterende boliger og bygninger bedre samt udbygge med flere boliger – særligt små, billige boliger.

Det kommunale grundkapitalindskud til almene boliger er med økonomiaftalen for 2016 fastsat til 10 procent frem til udgangen af 2018. Regeringen og KL er enige om, at nedsættelsen af grundkapitalindskuddet generelt understøtter kommunernes mulighed for at igangsætte en relevant udbygning af boligmassen.

Tiltagene fremgår af *boks 1 nedenfor*.

Boks 1

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der sikrer bedre rammer for kommunernes boligplacering af flygtninge:

- **Små almene boliger målrettet flygtninge:** Der afsættes 640 mio. kr. i 2016 til et fast tilskud svarende til 75 pct. af det kommunale grundkapitalindskud til nye almene boliger, der har en begrænset størrelse på 40 m² og en billig husleje. Hvis det lokalt vurderes hensigtsmæssigt kan kommunerne opføre boligerne større. I så fald skal mindst halvdelen af boligerne være mindre end 55 m², og den enkelte kommune vil selv skulle finansiere de eventuelle merudgifter. Puljen fordeles med udgangspunkt i fordelingen af flygtninge mellem kommuner og med afsæt i den enkelte kommunes boligbehov. Kommunerne har fuld anvisningsret til boligerne, så de kan målrettes flygtninge.

Med puljen forventes der at kunne etableres i omegnen af 10.000 små boliger. Det vil dermed indebære en betydelig aflastning af kommunernes boligudfordring. En fuld anvendelse af puljen vil betyde en samlet skønnet investering på i størrelsesordenen 8,5 mia. kr.

- **Investeringspulje til midlertidig indkvartering:** Der afsættes en pulje på 150 mio. kr. til statslig medfinansiering af etablering af midlertidige boliger og ombygning af egnede tomme bygninger til flygtninge. Der forventes afløb for halvdelen af puljen i 2016. Formålet med puljen er at løse akut opståede behov for midlertidige boliger i kommuner, hvor flygtningestrømmen udgør et ekstraordinært pres i forhold til den eksisterende boligsituation. Med puljen forventes der at kunne etableres ca. 2.000 boliger og midlertidige opholdssteder.
- **Refusion af udgifter til midlertidig indkvartering:** Der ydes i 2016 og 2017 refusion på 50 pct. af kommunernes serviceudgifter til midlertidig indkvartering. Refusionen ydes inden for et loft på 2.000 kr. pr. måned pr. borger i midlertidig indkvartering, og hvor kommunen har udgifter til midlertidig indkvartering.

Med ordningen bliver kommunernes økonomi aflastet i forhold til udgifter til midlertidig indkvartering, samtidig med at der fastholdes en tilskyndelse til et fokus på langsigtede boligplaceringsløsninger.

- **Smidiggørelse og tydeliggørelse af regler om boligplacering:** Et ekstraordinært højt antal flygtninge kan forlænge den periode, hvor kommunerne har behov for at boligplacere flygtninge i midlertidig indkvartering. Integrationsloven ændres fra, at kommunen "snarest muligt" skal finde en permanent bolig, til "når det er muligt". Samtidig tydeliggøres, at kommunerne ikke er forpligtede til at sætte opgaven med at finde permanente boliger til flygtninge over behovet for at finde boliger til andre borgere i kommunen med behov for hjælp hertil.
- **Udvidelse af mulighederne for almene bofællesskaber:** Kravet til antallet af værelser i almene familieboligbofællesskaber lempes, så flere boliger bliver egnede som bofællesskaber. Der udarbejdes derudover en vejledning om bofællesskaber i almene familieboliger, herunder håndtering af de særlige forhold, som følger af, at der er tale om udlejning af enkeltværelser på særskilte kontrakter.
- **Anvendelse af ældre- og ungdomsboliger til flygtningeboliger:** Der udarbejdes en vejledning om mulighederne for anvendelse af tomme almene ældreboliger samt almene ungdomsboliger til flygtninge.
- **Dato for overtagelse:** Reglerne i dag tilsiger, at kommunerne overtager integrationsansvaret den 1. i måneden, medmindre kommunen med flygtningens samtykke vælger at overtage ansvaret før tid. Integrationsloven ændres, så der sikres øget fleksibilitet, såfremt den 1. falder en helligdag eller weekend.

Med de aftalte initiativer er regeringen og KL enige om, at kommunerne har rammerne for at kunne løfte opgaven i forhold til at håndtere boligplacering af de nytilkomne flygtninge. Der er samtidig enighed om løbende at følge udviklingen forbundet med den aktuelle flygtningesituation.

2. Bedre rammer for den kommunale integrationsindsats

Flygtningesituationen stiller kommunerne over for store udfordringer i forbindelse med modtagelsen af nytilkomne flygtninge og den efterfølgende integrationsindsats. Det stiller store krav til blandt andet undervisning, helbreds vurderinger og kommunernes administration.

Regeringen og KL er derfor enige om en række tiltag, som samlet set lemper de krav, der stilles til kommunerne, *jf. boks 2*. Initiativerne er med til at sikre en større grad af fleksibilitet i kommunernes opgave med at give den nødvendige integrationsindsats.

Boks 2

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der sikrer bedre rammer for den kommunale integrationsindsats:

- **Lempelse af krav til modtagelsesklasser:** Klasseloftet for modtagelsesklasser hæves fra 12 til 15, hvis det vurderes at være pædagogisk forsvarligt (og op til 18 hvis overvejende samme sproglige baggrund), samt kravet om højst at spænde over tre klassetrin hæves til højst fem, hvis eleverne overvejende har samme sproglige- og læringsmæssige baggrunde. Endvidere ændres reglerne, så eleverne fremover inden for rammerne af holddannelsesreglerne og ud fra en vurdering af den enkelte elevs behov skal have *alle eller en del* af deres timer i modtagelsesklassen.
- **Mulighed for etablering af særligt undervisningstilbud:** Kommunerne får mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud som alternativ til modtagelsesklasser. Ordningen indebærer, at kommunerne ikke skal leve op til krav om klasseloft, timetal, lærerkvalifikationer mv. Undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen skal opstille mål og rammer for undervisningstilbuddet, herunder om opfølgning på elevernes læring.
- **Større fleksibilitet i forbindelse med sprogstimulering til flygtningebørn uden for dagtilbud:** Kommunerne får i en midlertidig periode mulighed for selv at tilrettelægge rammerne, herunder det tidsmæssige omfang, for sprogstimuleringsindsatsen for nytilkomne flygtningebørn, som ikke er optaget i dagtilbud på tidspunktet for sprogvurderingen. Dette vil skabe mere fleksibilitet for kommunerne, som i dag er forpligtet til at tilbyde 15/30 timer om ugen.
- **Frie grundskoler:** Regeringen vil søge at opnå en aftale med de frie grundskolers foreninger om, at de frie skoler vil tage del i ansvaret ved at tilbyde konkrete pladser til flygtninge på skolerne. Aftalen med de frie grundskolers foreninger skal danne ramme for lokale aftaler mellem kommuner og konkrete frie grundskoler.
- **Efterskoler:** Regeringen vil søge at opnå en aftale med Efterskoleforeningen om, at efterskolerne vil tage del i ansvaret ved at tilbyde konkrete pladser til uledsagede flygtningebørn på skolerne.
- **Øget vejledning om anvendelse af reglerne om befordring:** Øget statslig vejledning til kommunerne om anvendelse af de gældende regler om befordring, herunder om afstandskriterier og om kommunens befordringsforpligtelse i forhold til børn, der henvises til en anden skole end distriktsskolen.
- **Vejledning om SU:** Der udarbejdes en vejledning til kommunerne om tilrettelæggelse af forberedende uddannelsesstilbud til sent ankomne unge og voksne og mulighederne for SU hertil.
- **Målbretning af tilbud om helbredsmæssige vurderinger:** Tilbuddet om helbreds vurderinger målrettes, så det er op til kommunerne at beslutte, om der er behov for en opfølgende helbreds vurdering. Kommunerne kan desuden beslutte at foretage en helbreds vurdering af familiesammenførte.

- **Forenkling af regler om integrationskontrakt og integrationsplan:** Kommunerne har i dag pligt til både at udfylde en integrationskontrakt og en integrationsplan. Der lægges op til at afskaffe integrationsplanen. Visse elementer fra integrationsplanen integreres i integrationskontrakten.
- **Forenkling af regler om samtaler i integrationsprogrammet:** Kravet om opfølgningssamtaler hver 3. måned ændres til minimum 4 gange årligt for at skabe øget fleksibilitet om afholdelsen af opfølgningssamtalerne.
- **Dækning af transportudgifter:** Efter integrationsloven skal der foretages økonomisk vurdering ved bevilling af transportgodtgørelse, hvilket er forbundet med en del bureaukrati i kommunerne. Trængselvurderingen ophæves, og i stedet indsættes en begrænsning, så transportudgifter alene kan dækkes for personer, der under integrationsprogrammet modtager integrationsydelse.
- **Regler om økonomisk sikkerhedsstillelse:** Med henblik på at skabe større klarhed om de nuværende regler for økonomisk sikkerhedsstillelse udarbejdes der en vejledning til kommunernes administration heraf.
- **Digitalisering af økonomisk sikkerhedsstillelse:** I forbindelse med familiesammenføring skal der i henhold til gældende regler stilles økonomisk sikkerhed. Der igangsættes et udredningsarbejde med henblik på at afdække mulighederne for digitalisering af økonomisk sikkerhedsstillinger.
- **Tidligere information omkring familiesammenføring:** Kommunerne bliver i dag adviseret via Udlændingeinformationsportalen, når en familiesammenført er flyttet til landet. Fremadrettet vil kommunerne allerede adviseres, når tilladelsen til familiesammenføring gives, hvilket understøtter kommunernes planlægning i den kommunale modtageindsats.
- **Forlænget periode for afklaring af behov for flygtnings døgnophold:** Kommunernes afklaringsperiode i forbindelse med muligheden for at få refusion for udgifter efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, når flygtninge anbringes på døgnophold, forlænges fra 12 måneder til 24 måneder med henblik på at give kommunerne længere tid til at få kendskab til og afdække den enkeltes behov.

3. Tidlig indsats

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende for resultatet af integrationsindsatsen, at der iværksættes en tidlig og effektiv integrationsindsats. Det gælder både inden flygtningene er kommet ud i kommunerne, dvs. i overgangsfasen efter meddelt asyl, men også i starten af perioden efter boligplaceringen i kommunerne.

Når en flygtning er meddelt asyl, går der mellem en og to måneder, før flygtningen flytter fra asylcenteret til kommunen. Parterne er enige om, at overgangsfasen i højere grad skal anvendes til at forberede flygtnings ankomst og integrationsproces i kommunen. Det vil lette den efterfølgende integrationsproces til gavn for både den enkelte og kommunen.

Regeringen og KL er enige om, at den enkelte flygtnings fremtidige mulighed for beskæftigelse skal være et helt centralt hensyn, når den enkelte flygtning skal visiteres til en kommune, samtidig med at informationen om den enkelte flygtnings forudsætninger forud for overdragelsen til kommunen skal være bedre, *jf. boks 3*.

Boks 3

Regeringen og KL er enige om følgende tiltag, der sikrer en tidlig indsats:

- **Tidlig afdækning og styrket informationsudveksling:** Der skal i asylfasen ske en bedre og mere ensartet screening af flygtninges formelle og uformelle kompetencer. Overgivelsen af information fra asylfasen til kommunen skal samtidig forbedres. Der udarbejdes et nyt fælles skema, der dels kan fungere som standard for overgivelse af information fra indkvarteringsoperatør til kommune, dels kan styrke Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med visitering af flygtninge til en kommune. Samtidig skal der ske en screening af formelle og uformelle kompetencer i asylfasen. På baggrund heraf skal flygtninge inden de overgår til kommunerne have tilbudt en egentlig vurdering af formelle kompetencer.
- **Styrket information i overgangsfasen:** Med udgangspunkt i best practice i kommuner og asylcentre udarbejdes en fælles basis standardpakke for information, som skal tilbydes alle nye flygtninge i overgangsfasen. Den kan omhandle en forventningsafstemning i forhold til en ny tilværelse i en kommune, praksisnære ting, danske normer og værdier og privat økonomi mv.
- **Bedre visitering:** Det faktuelle grundlag for visiteringen styrkes ved udvikling af et digitalt system, hvor kommunerne kan indberette ønsker til nye flygtninge og angive relevante oplysninger om arbejdsmarkedsforhold m.v., som Udlændingestyrelsen kan anvende i visiteringsafgørelsen.
- **Styrket beskæftigelsesfokus i visiteringen:** I visiteringsbeslutningen skal muligheden for at komme i beskæftigelse i modtagerkommunen være et helt centralt hensyn.
- **Særregel i fordeling ved jobtilbud:** Der indføres en særlig regel om, at personer, der har et reelt jobtilbud som udgangspunkt fordeles til den kommune, hvor den kommende arbejdsplads er beliggende, uanset om der er tale om en kommune med 0-kvoté eller en allerede opfyldt kvoté.
- **Styrket samarbejde mellem asylcenter og kommune:** I forbindelse med visiteringen vil geografisk nærhed mellem asylcenter og kommune blive et selvstændigt kriterium, da det kan styrke samarbejdet mellem det enkelte asylcenter og kommunen ved overgangen.
- **Adgang til at flytte efter arbejde:** Det præciseres i integrationsloven, at kommunen skal overtage integrationsansvaret, hvis en udlænding omfattet af integrationsprogrammet eller dennes ægtefælle har fået ordinær ansættelse i tilflytningskommunen, og flytningen er nødvendig for at kunne varetage arbejdet.
- **Aktivering i asylfasen:** Der indføres krav om, at asylansøgere i højere grad end i dag gør sig nyttige i asylcentre eller i umiddelbar tilknytning hertil allerede fra tidspunktet umiddelbart efter deres ankomst til Danmark. Det kan fx indebære, at asylansøgerne hjælper med rengøring, lettere vedligeholdelsesopgaver, eller at de deltager i aktiviteter i de institutioner, hvor deres børn går. Herved forberedes asylansøgerne på de krav, de møder i kommunerne, hvis de får opholdstilladelse og bliver en del af det danske samfund.

4. Styrket beskæftigelsesindsats

Beskæftigelse er en afgørende faktor i en succesfuld integration. Alt for få flygtninge og familier til flygtninge er i dag i beskæftigelse. Regeringen og KL er enige om, at denne udvikling skal vendes – af hensyn til sammenhængskraften i det danske samfund og samfundsøkonomien.

Med delaftalen om "Øget beskæftigelsesfokus i integrationsindsatsen" er arbejdsmarkedets parter og regeringen enige om rammerne for den fremtidige beskæftigelsesrettede integrationsindsats.

Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at alle nytilkomne skal mødes med forventningen om, at de skal i beskæftigelse. Alle flygtninge og familiesammenførte mødes som jobparate fra første dag. Alle nytilkomne skal som udgangspunkt have en virksomhedsrettet indsats, da det understøtter beskæftigelsesmulighederne. Der er i den forbindelse aftalt et løft på 25 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017 til den virksomhedsrettede indsats i jobcentrene.

Er den enkelte klar til at starte på en erhvervskompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår, kan dette også være den mest hensigtsmæssige vej til stabil arbejdsmarkedstilknøytning for særligt unge nytilkomne.

Samtidig intensiveres integrationsprogrammet. Det afkortes til 1 år med et entydigt fokus på job og virksomhedsrettet indsats. Hvis flygtningen ikke kommer i job eller uddannelse, forlænges integrationsprogrammet i yderligere op til 4 år, således at integrationsprogrammet samlet kan have en varighed på op til 5 år. Det er stadig ambitionen, at den enkelte skal deltage i integrationsindsatsen på fuld tid, såfremt det understøtter den hurtigste vej til beskæftigelse.

Boks 4

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der styrker beskæftigelsesindsatsen:

- **Integrationsstilskud til kommunerne:** Der gives en kontant belønning til de kommuner, der får flygtninge i arbejde. Den enkelte kommune modtager en belønning på 25.000 kr. for hver ekstra flygtning, der kommer i udstøttet beskæftigelse i 2016 og 2017, som udbetales til kommunerne i henholdsvis 2017 og 2018. Den kommunale serviceramme løftes i de pågældende år svarende til det samlede udmøntede tilskud. Kommunerne kan således anvende midlerne til kommunale serviceudgifter.
- **Nytilkomne skal mødes som jobparate:** Alle nytilkomne flygtninge og familiesammenførte mødes som jobparate. Kun i de tilfælde, hvor udlændingen helt åbenbart ikke er klar til en jobrettet indsats, skal den pågældende visiteres aktivitetssparat. Det betyder, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge vil blive visiteret som jobparate, når de anmoder om integrationsydelse, og som udgangspunkt vil være jobparate i en 3 måneders visitationsperiode. Samtidig får kommunerne mulighed for midlertidigt at fritage flygtninge og familiesammenførte fra kravene om løbende at tjekke jobopslag på Jobnet samt løbende opdatere deres CV på Jobnet. Kommunen kan fortsat give nyankomne unge under 25 år et uddannelsespålæg.
- **Tidlig virksomhedsrettet indsats:** Kommunerne skal sigte efter at igangsætte den virksomhedsrettede indsats inden 2 uger, og de er forpligtet til at give en virksomhedsrettet indsats senest efter 1 måned. Kommunerne skal i løbet af det første år tilbyde en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats således, at der højst kan være 6 ugers pause mellem tilbuddene. Formålet er, at nytilkomne tidligst muligt introduceres til en konkret arbejdsplads og, at der stilles krav om at den nytilkomne i videst muligt omfang opkvalificerer sig og arbejder for ydelsen. Der afsættes i den forbindelse 25 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017 til at styrke kommunernes virksomhedsrettede indsats.
- **Et mere intensivt integrationsprogram:** Integrationsprogrammet intensiveres med henblik på at sikre den korteste vej til beskæftigelse. Det vil sige, at integrationsprogrammet afkortes til 1 år med mulighed for forlængelse. Der ydes dog fortsat grundtilskud til kommunerne i tre år. Det første år af integrationsprogrammet skal have et

entydigt jobfokus og virksomhedsrettet indsats. Det 1-årige intensive integrationsprogram kan forlænges med yderligere op til 4 år, og det samlede program kan derfor have en varighed på op til 5 år.

- **Forforløb for aktivitetsparate:** De aktivitetsparate, som ikke med det samme er i stand til at modtage et tilbud om virksomhedspraktik eller en ansættelse med løntilskud, skal ligeledes tilbydes en virksomhedsrettet indsats. Det første virksomhedsrettede tilbud for denne gruppe gives som et særligt tilrettelagt forløb, hvor en del af aktiviteten som udgangspunkt skal foregå på en virksomhed ("forforløb"). De særligt tilrettelagte virksomhedsforløb skal tilknyttes konkrete virksomheder.
- **Afskaffelse af 37-timers-kravet:** Aktiveringskravet på 37 timer erstattes med et krav om, at den virksomhedsrettede indsats skal fylde mest muligt og mindst 15 timer ugentligt for de jobparate, således at den samlede indsats for jobparate som udgangspunkt fortsat modsvarer en almindelig arbejdsuge. 15 timers-kravet sikrer et stærkt virksomhedsrettet fokus og giver samtidig mulighed for at kombinere det virksomhedsrettede tilbud med danskuddannelse og evt. med målrettede opkvalificeringsforløb.
- **En mere fleksibel redskabsvifte:** Redskabsviften i pauserne mellem de virksomhedsrettede tilbud i det første år af integrationsprogrammet skal være fleksibel, så tiden udnyttes bedste muligt. Herefter anvendes de samme aktiveringsredskaber som for kontanthjælpsmodtagere.
- **Bedre virksomhedsservice:** Som led i den tværkommunale virksomhedsservice skal jobcentre i kommunerne sikre, at virksomheder, der ønsker at rekruttere enten til ordinær eller støttet beskæftigelse, har mulighed for at modtage en koordineret service på tværs af kommunegrænserne.
- **Indikatorer for resultater:** Der opstilles indikatorer, der følger op på kommunernes resultater i integrationsprogrammet med at få flygtninge og familiesammenførte i beskæftigelse samt anvendelsen af virksomhedsrettede tilbud.

5. Øget brug af medbragte kompetencer

De kompetencer, som nytilkomne flygtninge har, skal i højere grad anvendes, end det sker i dag. Regeringen og KL er derfor enige om at styrke kompetenceafklaringen, således at nytilkomnes kvalifikationer afklares hurtigere og dokumenteres bedre. En mere grundig og præcis kompetenceafklaring vil styrke mulighederne for beskæftigelse og gøre det lettere for kommunerne at tilrettelægge indsatsen.

Det er centralt at tydeliggøre, hvilke kompetencer den enkelte kommer med inden for brancher med lokale jobmuligheder. Det skal ske ved udviklingen af et værktøj til kompetenceafklaring med jobperspektiv målrettet ufaglærte og faglærte jobs, som kan anvendes i de enkelte jobcentre.

Udover at styrke kompetencevurdering er regeringen og KL enige om at gøre anvendelse af opkvalificering mere beskæftigelsesrettet ved blandt andet at bedre samarbejde mellem sprogcentre og AMU og ved mere målrettede branchepakker. Alle flygtninge vil ligesom i dag have pligt til at deltage i den virksomhedsrettede indsats og skal sanktioneres økonomisk ved ulovlig udeblivelse.

Boks 5

Regeringen og KL er enige om følgende tiltag, der øger brugen af nyttilkomnes medbragte kompetencer:

- **Øget brug af eksisterende muligheder for formel kompetencevurdering:** Kommunerne skal informere flygtninge og familiesammenførte om muligheden for at få foretaget en vurdering af formelle uddannelseskvalifikationer. Kommunernes informationsforpligtelse vil omfatte personer, som angiver at have en formel kompetencegivende uddannelse fra hjemlandet, og som ikke tidligere har fået vurderet deres uddannelse i overgangsfasen.

Den formelle kompetencevurdering skal allerede påbegyndes i overgangsfasen fra asylfasen til kommunen, hvor det vurderes relevant. Der udarbejdes vejledningsmateriale til kommunerne og asylcentre og oprettes en fast track ordning (hotline) i regi af Styrelsen for Videregående Uddannelser, rettet mod asylcentermedarbejdere, kommunale sagsbehandlere m.fl., som kan supplere de individuelle vurderinger, så sagsbehandleren kan få en hurtig og indledende vurdering af de formelle kvalifikationer.

- **Kompetenceafklaring til beskæftigelse:** Der udvikles et nyt værktøj til kompetenceafklaring med jobperspektiv målrettet ufaglærte og faglærte jobs, som kan anvendes i de enkelte jobcentre. Formålet er at tydeliggøre de kompetencer, den enkelte kommer med inden for brancher med lokale jobmuligheder.
- **AMU-branchepakker målrettet beskæftigelse:** Kommunernes brug af branchepakker i AMU-regi styrkes gennem udvikling og information. Regeringen vil tage initiativ til at understøtte brugen af branchepakker, herunder certifikatuddannelser, ved gennemførelse af en informationsindsats over for kommunerne om mulighederne ved brug af branchepakker samt ved udvikling af nye branchepakker i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Branchepakkerne kan suppleres med danskundervisning.
- **Styrket samarbejde mellem sprogcentre og AMU:** Regeringen vil søge Folketingets opbakning til, at der åbnes for, at godkendte Sprogcentre igen kan forestå undervisningen i generelle og tværgående AMU-uddannelser i samarbejde med en AMU-udbyder. Det styrkede samarbejde vil have en positiv effekt for deltagerens læring, da det giver bedre muligheder for, at den erhvervsrettede undervisning kombineres med undervisning i dansk.
- **Øget information om kompetencevurderingsredskaber mv.:** Relevant information til flygtninge videreføres via forskellige hjemmesider. Der udvælges én af hjemmesiderne, som skal udbygges med information om uddannelses- og opkvalificeringsmuligheder og kompetenceafklarings- og vurderingsmuligheder.
- **Bedre veje til en ungdomsuddannelse for unge flygtninge:** Regeringens nedsatte Ekspertudvalg om bedre veje til en ungdomsuddannelse vil komme med anbefalinger til, hvordan de forberedende uddannelsesstilbud (tilbud mellem folkeskole og ungdomsuddannelse) kan fokuseres og målrettes, så de i højere grad matcher bl.a. flygtninge og indvandrere med ringe danskudskaber.

6. Erhvervsrettet danskuddannelse

Gode danskudskaber er afgørende for at kunne begå sig i det danske samfund og på arbejdsmarkedet. Kommunerne yder en stor indsats med at tilbyde danskuddannelse til nyttilkomne i dag.

Regeringen og KL er enige om, at der er brug for et styrket erhvervsrettet fokus i danskuddannelsen for at understøtte en bedre integration på de danske arbejdspladser. Det gøres bl.a. ved oprettelsen af forløb med turbodansk, ved at pengene til danskuddannelse kan følge den enkelte og ved at integrere danskuddannelse i de virksomhedsrettede tilbud.

Regeringen og KL er desuden enige om, at danskuddannelsen ikke må ske på bekostning af de nytilkomne muligheder for at deltage på arbejdsmarkedet.

Boks 6

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der styrker den erhversrettede danskuddannelse:

- **Turbodansk i overgangsfasen:** Der skal være et styrket fokus på intensiv danskundervisning i overgangsfasen. Der udarbejdes en fælles basis standardpakke for danskundervisning, som skal tilbydes alle nye flygtninge i overgangsfasen. Derudover standardiseres timetallet i alle asylcentre, således at den enkelte i gennemsnit modtager undervisning 25 timer ugentligt. Målet er at fremme en hurtig integration ved at tilbyde intensiv dansk inden overgangen til en kommune.
- **Beskæftigelsesrettet danskuddannelse:** Danskundervisningen skal give sprogkunderskaber, som er anvendelige på arbejdsmarkedet, hvilket fx kan ske ved anvendelse af sprogpraktik og ved at integrere virksomhedsbesøg, oplæg fra aktører på beskæftigelsesområdet mv. i undervisningen.
- **Målrettet finansiering af danskundervisning:** Finansieringen af danskuddannelse til voksne udlændinge skal i højere grad tilskynde, både at sprogcentre sikrer, at kursisterne gennemfører undervisningen og består en afsluttende danskprøve, og at undervisningen bliver rettet mod arbejdsmarkedet. Modultakstfinansieringen omlægges, således at den sluttakst, sprogcentre får udbetalt, når en kursist har bestået en modultest eller en prøve, forøges sammenlignet med i dag. Samtidig gives der mulighed for, at taksterne kan differentieres med henblik på at sikre sprogcentrenes incitamenter til at understøtte et samlet virksomhedsrettet forløb for den enkelte kursist. Der vil eksempelvis kunne fastsættes særskilte takster for udlændinge, der er i virksomhedsrettede tilbud eller i beskæftigelse.
- **Forenklings af henvisningsreglerne:** Reglerne for henvisning til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning for arbejdstagere og studerende forenkles, således at kommunalbestyrelsen ikke skal foretage en henvisning af kursisten til hver af de fem 50-timers undervisningsforløb.
- **Analyse af danskuddannelse:** Der iværksættes en analyse af danskuddannelserne. Den skal bl.a. afdække, hvilke barrierer, der er i praksis for, at flygtninge kan deltage i virksomhedsrettede tilbud. Den skal endvidere fokusere på yderligere muligheder for at fremme virksomhedsorganiseret danskundervisning og en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen – uanset om den foregår på virksomheden eller sprogcentret – i forhold til virksomhedsrettede tilbud og ordinær beskæftigelse. Analysen færdiggøres inden 1. juli 2016.
- **Kortlægning af god praksis:** Parallelt med ovenstående analyse nedsættes der en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et inspirationskatalog med eksempler på god praksis for virksomhedsforlagt danskundervisning og fleksibel tilrettelæggelse af danskundervisningen, så den – uanset om den foregår på virksomheden eller sprogcenteret – tilpasses den virksomhedsrettede indsats og ordinær beskæftigelse. Der skal samtidig kortlægges god praksis for samarbejde mellem jobcentre og sprogcentre. Inspirationskataloget skal kunne anvendes af kommunerne i forbindelse med tilrettelæggelsen af driften, tilsyn og eventuelle kommende udbud. Kortlægningen færdiggøres inden 1. juli 2016.
- **Virksomhedsorganiseret danskundervisning:** Der etableres bedre muligheder for, at danskundervisningen kan foregå på virksomhederne. Det kan ske ved, at en virksomhed indgår aftale med en udbyder af danskundervisning om at organisere undervisningen på arbejdspladsen. Der skal samtidig være mulighed for, at større virksomheder selv kan organisere og etablere danskundervisningen på virksomheden med udgangspunkt i, at pengene til danskundervisning følger den enkelte udlænding. Regeringen vil på baggrund af ovenstående analyser, og efter drøftelse med KL, fremlægge forslag til en model herfor med henblik på fremsættelse af lovforslag i efteråret 2016.

7. Fokuseret finansiering

I forlængelse af aftalen om kommunernes økonomi for 2016 er der gennemført et eftersyn af den samlede økonomi på integrationsområdet, herunder de grundtilskud og resultattilskud, som kommunerne modtager i forbindelse med integrationsprogrammet.

Det nye refusionssystem, der er trådt i kraft 1. januar 2016, indebærer isoleret set *en større direkte* kommunal udgift til ydelser. Samtidig er der indført en ny integrationsydelse, som medfører, at kommunernes direkte forsørgelsesudgifter pr. flygtning samlet set er lavere i dag end før refusionsomlægningen.

Kommunerne kompenseres for de samlede økonomiske virkninger af refusionsomlægningen gennem bloktilskud og beskæftigelsestilskud. Hertil er der med virkning fra 2016 gennemført en initial tilpasning af udligningssystemet, der øger udligningsniveauet. Samtidig er der etableret et midlertidigt overgangstilskud, som begrænser kommunernes tab og gevinster til hhv. 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, der yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til hhv. 10 mio. kr. og 20 mio. kr. i 2016 og 2017. Dermed dæmpes de byrdefordelmæssige virkninger af refusionsomlægningen på kort sigt.

Herudover er 50 mio. kr. af særtilskudspuljen, der indgår i aftalen om kommunernes økonomi for 2016, reserveret og fordelt til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor refusionsomlægningen efter overgangsordningen kunne indebære en belastning af disse kommuners økonomiske situation.

På baggrund af eftersynet har regeringen og KL drøftet den nuværende finansiering af integrationsindsatsen. Regeringen har tilkendegivet, at den lægger vægt på, at finansieringen i højere grad går til de kommuner, der har flest udgifter til modtagelse af flygtninge – og til de kommuner, der skaber de største resultater i integrationsindsatsen, *jf. boks 7*.

Regeringen har blandt andet tilkendegivet, at den i 2017 og 2018 vil forhøje grundtilskuddet for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i lyset af det ekstraordinære antal af flygtninge.

Regeringen og KL er i forlængelse heraf enige om at forhøje integrationstilskuddet på 200 mio. kr., som blev aftalt med økonomiaftalen for 2016, med 225 mio. kr. til i alt 425 mio. kr. i 2016 svarende til en forhøjelse af grundtilskuddet allerede i 2016.

Regeringen har herudover tilkendegivet, at der i 2017 ligeledes forventes afsat midler til særtilskud, der reserveres til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor refusionsomlægningen og det stigende antal flygtninge kan indebære en belastning af disse kommuners økonomiske situation. Dette vil indgå i drøftelserne om kommunernes økonomi for 2017.

Boks 7

Regeringen har tilkendegivet, at den vil iværksætte følgende tiltag, der sikrer en mere fokuseret finansiering:

- **Styrket resultattilskud:** Med henblik på at fastholde et stærkt økonomisk incitament for kommunerne forhøjes resultattilskuddet til kommunerne ved at få nytilkomne i beskæftigelse/uddannelse i de første tre år. Resultattilskuddet for bestået danskprøve nedjusteres samtidig. Tilskudsperioden for resultattilskuddet vedrørende beskæftigelse og uddannelse forlænges fra 3 til 5 år.
- **Forhøjelse af grundtilskud:** I lyset af den ekstraordinære situation med et højt antal nytilkomne flygtninge forhøjes grundtilskuddet for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge med 50 pct. for 2017 og 2018. Herved vil en øget andel af finansieringen af kommunerne følge med den enkelte flygtning/familiesammenførte til flygtninge. Grundtilskuddet ydes fortsat i tre år.

Regeringen og KL er i forlængelse heraf enige om at forhøje integrationstilskuddet på 200 mio. kr., som blev aftalt med økonomiaftalen for 2016, med 225 mio. kr. til i alt 425 mio. kr. i 2016 svarende til en forhøjelse af grundtilskuddet allerede i 2016.